

fin

FÖRSAMLINGSINSTRUKTION
FÖR DANDERYDS FÖRSAMLING

Danderyds församling - för att världen ska räddas.

FOTO: MAGNUS ARONSON

Vision

Gud älskar världen. Gud vill gott. Kyrkan finns för att Gud och vi behöver den. Danderyds församling finns för att världen ska räddas. Tillsammans med alla av god vilja vill vi verka för att fler människor kommer till tro på Kristus och får redskap att leva i tro och att en kristen gemenskap så skapas och fördjupas. Denna kristna gemenskap ska – tillsammans med alla av god vilja – bidra till och verka för att Guds rike utbreds och skapelsen återupprättas (not 1).

Omvärldsbeskrivning

Danderyds församling ingår i Solna kontrakt tillsammans med Sundbyberg, Solna och Lidingö församlingar. Ett protokoll från en biskopsvisitation i mitten av 1300-talet omnämner Danderyd och den kristna seden har varit obruten på platsen sedan dess. Danderyds kyrka härstammar från 1400-talet och har sin nuvarande form från 1600-talet. Församlingen har ytterligare två kyrkor med församlingshem – Petruskyrkan 1960-tal och Sätträängskyrkan 1980-tal, samt Djursholms församlingsgård. För 15 år sedan avvecklades distriktsindelningen i församlingen och det söndagliga gudstjänstfirandet koncentrerades till Danderyds kyrka. Församlingen hyr även lokalen "Andrum" i Mörbys centrum. Till detta kommer en kyrkogård vid Danderyds kyrka, en begravningsplats med kapell i Djursholm samt en prästgård och ytterligare mindre fastigheter.

I Enebyberg finns Eumeniakyrkan där Danderyds församling samverkar i "Kyrkan i Enebyberg". I Djursholm finns stiftelseägda Djursholms kapell där församlingens medarbetare ofta leder gudstjänster. Danderyds sjukhus har ca 4500 anställda och ca 100 000 akutsökande patienter per år och församlingen bemannar Sjukhuskyrkan. I kommunen finns 32 förskolor, 15 grundskolor och tre gymnasieskolor samt sju vård- och omsorgsboende för äldre. Vid samtliga äldreboenden firar församlingen gudstjänster regelbundet.

Danderyds församling lever och verkar i en av de mest socioekonomiskt välmående kommunerna i Sverige med ca 32 000 invånare, varav ca 21 000 är tillhöriga Svenska kyrkan. Folkmängden i kommunen har ökat med 4,4 % de senaste elva åren. Antalet tillhöriga har minskat med 10,3 % under samma period.

Medlemmar i Svenska kyrkan	2010	2019
Medlemmar i Svenska kyrkan	22 496	20 509
Tillhöriga i % av folkmängden	71,8 %	62,5 %
Total folkmängd	31 330	32 819

FOTO: CAROLINE ERICSON/SHUTTERSTOCK

Fördelningen av befolkning i Danderyds kommun utifrån ålderskategori visar endast små förändringar under den senaste tioårsperioden. Andelen personer över 40 år har ökat med två procentenheter jämfört med år 2011. Medelåldern i kommunen är 41,3 år.

Ålder (församlingens medlemmar)	2011	2020
0-19 år	28,9 %	27,7 %
20-39 år	19,3 %	18,7 %
40-64 år	32,1 %	33,3 %
65-100+ år	19,7 %	20,3 %

Antal dop	2010	2019
Antal döpta totalt	214	166
Antal födda/år	331	232
Döpta i % av födda	64,7 %	71,6 %
Döpta i % av födda med minst en tillhörig vårdnadshavare	80 %	71,6 %

Antal konfirmerade och femtonåringar per år	2010	2019
Antal konfirmerade totalt	264	290
Antal 15-åringar totalt	450	554
Kyrkotillhöriga 15-åringar	402	437
Konfirmerade i % av alla 15-åringar	58,7 %	52,3 %
Konfirmerade i % av tillhöriga 15-åringar	65,7 %	66,4 %

En linjär trendanalys pekar mot att församlingen kommer att ha ca 10 % färre medlemmar år 2030 jämfört med idag. Allting annat oförändrat innebär det att intäkterna (definierade som kyrkoavgift minus ekonomisk utjämning) kan förväntas vara ca 3,5 mkr lägre år 2030 än år 2020.

Analys av omvärldsbevakning

I Danderyds kommun är tilliten till kyrkan fortsatt relativt hög bland tillhöriga och intresserade. Det finns ett starkt samhällsengagemang i kommunen – 91 % röstade i senaste riksdagsvalet – och entreprenörsanda och utbildningsnivå är hög. Danderyds församling vill därför möjliggöra för människor att i församlingens sammanhang använda sina gåvor och sitt engagemang och på så sätt bidra till Guds rike – det goda samhället. Danderyds församling vill, genom att stärka identiteten som idéburen organisation och en del av civilsamhället, verka för att kanalisera människors engagemang för medmänniskans och skapelsens bästa.

Även om relationen till Svenska kyrkan är fortsatt stark i Danderyd så är det uppenbart att den, som överallt i landet, är vikande. Att vara döpt och konfirmerad är en starkt bidragande faktor till att man senare i livet bibehåller en relation till sin kyrka. Den grupp som i störst utsträckning distanserar sig från församlingen är 20–40-åringar, främst män. Kunskapen om och erfarenheten av ett liv tolkat utifrån kristen tro avtar i samhället. 1969 avvecklades kristendomsundervisningen i den svenska skolan. Svenska kyrkan på nationell nivå har därför uppmanat församlingarna att i sin verksamhet fokusera på att tradera och ge erfarenhetsmöjligheter av kristen tro. Danderyds församling vill därför stärka församlingens identitet av att vara ett sammanhang för bildning, kunskapsinhämtning och en plats där insikter om livet och tron kan göras.

Barnen har en särställning inom kristen tro och detta ska märkas i församlingens prioriteringar. Medelåldern i Danderyd är drygt 40 år vilket gör att antalet barnfamiljer är många. Vill man som förälder i Danderyd ge sitt barn ett sammanhang där man kan växa och mogna i sin tro så ska Danderyds församling kunna vara det sammanhanget. Alla barn som vill ska kunna ha en plats och en gemenskap i församlingen. Att ansvara för barns liv och hälsa är utmanande. Danderyds församling vill därför vara en plats där barn och unga prioriteras, där vuxna kan dela livets utmaningar och där möten mellan generationerna möjliggörs.

Pastoralt program

Danderyds församling finns för att Gud vill det. Församlingen har fått uppdraget att genom fyra specifika metoder eller förhållningssätt – gudstjänst, undervisning, diakoni och mission – verka på ett sådant sätt att människor kommer till tro på Kristus, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreds och skapelsen återupprättas. Gudstjänst, undervisning, diakoni och mission kan med fördel läsas som adjektiv snarare än verb och blir då kvalitéer som ska känneteckna alla insatser som sker i församlingen; att allt sker till Guds ära (gudstjänst), syftar till fördjupning och mognad (undervisning/lärande), i kärlek till och tjänande av varandra och hela skapelsen (diakoni), i en nyfikenhet inför, ansvar för och kärlek till världen (mission).

FOTO: ALEX GIACOMINI/IKON

Gudstjänst

Att fira gudstjänst är kyrkans unika bidrag till det goda samhället – Guds rikes utbredning. Detta bidrag ska ges så ofta och så mångfacetterat som möjligt. Morgonböner, gudstjänster med förskolan, på äldreboenden, med lokala föreningar, musikgudstjänster, temagudstjänster, utomhus – närhelst det finns en möjlighet ska församlingen kalla till gudstjänst. Barn och ungdomars engagemang och delaktighet i gudstjänsten ska särskilt fokuseras. Överföringen av gudstjänstens form och uppdrag till de yngre generationerna är central för kyrkans fortsatta liv och bidrag in i samhället. Den gudstjänstfirande församlingen utgör bärlag för övriga delar av församlingen. Tillräckligt många orkar bära alla.

Danderyds församling vill verka för att fler hittar sitt sammanhang i församlingens gudstjänstliv och ges möjlighet att vara med och leda – för helhetens skull.

FOTO: MAGNUS ARONSON

Söndagens högmässa är församlingens nav och huvudsakliga samlingsplats och den tid och plats där församlingens olika delar sammanstrålar. Högmässan i Danderyds kyrka ska präglas av möjlighet att få mötas, att få känna och bli berörd samt att få fördjupas och växa (not 2). Veckomässan, andakter och vardagsgudstjänster, är församlingens rastplatser under veckan – gudstjänster med lägre trösklar än högmässan, med större variation i form och uttryck.

Kyrkliga handlingar – dopgudstjänster, konfirmationsgudstjänster, vigselgudstjänster och begravningsgudstjänster – är församlingens bredaste kontaktyta mellan tillhöriga. Att tillsammans få fira livets stora händelser med hjälp av

2) Gudstjänstens kärnvärden i Danderyds församling, formulerad i gudstjänstutvecklingsprojektet 2018.

kyrkans gudstjänster är en gåva och ett ansvar för församlingen. De som vill vara i kyrkans mitt vid dessa tillfällen ska tas emot med glädje, omsorg, kärlek och förväntan. Det ska vara lätt och innerligt att få fira gudstjänst vid livets högtider. Alla kyrkliga handlingar ska placeras i ett sammanhang av mer långsiktig karaktär där tillhöriga får möjlighet att fördjupa relationen till församlingen och till Gud.

Prioriteringar för de kommande fyra åren:

- Söndagen och högmässan ska vara församlingens nav och samlingspunkt.
- Fler människor ska hitta in i gudstjänstens sammanhang.
- Ideella medarbetares delaktighet i planerandet och ledandet av församlingens gudstjänster ska öka.

Strategiska val att göra:

- Fira fler gudstjänster regelbundet och med olika form i Danderyds kyrka; vardagsgudstjänster, kvällsmässor, morgonböner, andakter, musikgudstjänster, högmässor.
- Genomföra gudstjänstplanering på kvällstid och helger.
- Medarbetare arbetar i högre grad kvällar och helger.

Undervisning

Att vara människa innebär att leva i ständigt lärande, växt och fördjupning. Livet erbjuder erfarenheter som förändrar och – i den bästa av världar – förädlar. Kunskap och bildning kan nås på olika sätt. Danderyds församling vill vara en lärandemiljö där det finns möjlighet till fördjupning och utveckling. Den kristna traditionen erbjuder en mängd metoder och hjälpmedel för att bättre kunna förstå sig själv, sitt sammanhang, sitt liv och Gud, utifrån en flertusenårig historia av erfarenheter och kunskap.

Församlingens undervisning och lärande ska innehålla sakkunskap om de centrala delarna inom den kristna traditionen samt kristna praktiker: bibel, bön, gudstjänst och gemenskap. All verksamhet som sker i församlingen ska kunna erbjuda insikter hämtade från den kristna traditionen till livstolkning och fördjupning. Eftersom människor är olika behöver församlingen möjliggöra olika former för lärande, anpassat för olika åldrar och för de som just nu vill och behöver.

Prioriteringar för de kommande fyra åren:

- Fler människor ska genomgå olika former av kursverksamhet i församlingen, i syfte att öka sin kunskap, förståelse och erfarenhet av kristen tro.
- Ideella medarbetare ska ges möjlighet att ta ledaransvar för lärande och undervisning i församlingen.
- Samtliga 15-åringar som vill konfirmeras i Danderyds församling ska garanteras en plats i konfirmationsundervisningen.

Strategiska val att göra:

- Arrangera processinriktade och fördjupande kurser i kristen tro – i vid bemärkelse, även digitala, för alla åldrar.
- Utveckla undervisningsdimensionen i den gruppverksamhet och vid de mötesplatser som redan finns i församlingen.
- Utöka den pedagogiska verksamheten och kompetensen i församlingen. Anställa ytterligare församlingspedagoger. Starta ett ungdomspraktikantprogram.

Diakoni

Med diakoni menas den kristna kyrkans omsorg om medmänniskan och skapelsen. Känslan av tillhörighet och sammanhang är en central del i människans upplevelse av hälsa och välbefinnande. Församlingen har till uppdrag att visa på och vara det sammanhang som har Kristus i centrum. Danderyds församling vill vara ett en plats där människor kan känna trygghet och tillhörighet, dit det är lätt att komma, lätt att få rum, lätt att få bidra. Och när man inte kan komma, på grund av hälsa och ålder, vill församlingen skapa mötesplatser där de som längtar och behöver befinner sig – i hemmen, på äldreboendena, på sjukhuset.

Att visa omsorg och tjäna varandra är ett förhållningssätt i en kristen församling. När vi tjänar varandra öppnas insikter i oss som är omöjliga att lära sig genom teori. Att hjälpa och kunna ta emot hjälp är en av den kristna traditionens centrala metoder för att kunna ta sig igenom livet. Danderyds församling vill vara en gemenskap där människor får möjlighet att hjälpa varandra, där människor får möjlighet till insikt om det egna behovet av hjälp, ett sammanhang där man kan få vara både hjälplös och hjälpande.

Danderyds församling vill också vara en plats där rättvisa och rättigheter är levande frågor, där blicken för orättvisa skärps och viljan av att bistå och upprätta varandra och skapelsen är stark.

Prioriteringar för den kommande fyra åren:

- Möjliggöra för fler människor att få bidra till det gemensamma goda, för medmänniskan och samhället.
- Skapa platser för möte, delande och rekreation – mellan varandra och med Gud, med fokus på individer och grupper som har svårare att få rum i gemenskaper.
- Arbeta vidare med hållbarhetsfrågor och skapelsen – både teoretiskt och praktiskt.

Strategiska val att göra:

- Arbeta strategiskt med ideellt medarbetarskap i församlingen.
- Identifiera sammanhang och platser för möten samt planera och genomföra dessa så att de verkar gemenskapsfrämjande och trygghetsskapande.
- Identifiera individer och grupper i församlingens sammanhang som "har svårare att få rum i gemenskaper". Arbeta strategiskt med att involvera dessa i församlingens sammanhang.
- Intensifiera och problematisera arbetet med hållbarhet inom församlingen.

FOTO: JOHANNES FRANDSEN OCH MAGNUS ARONSON/IKON

Mission

Att ha ett uppdrag i livet bidrar stort till upplevelsen av mening. Hela världen är insatt i Guds sändning och uppdrag. Allt som sker i världen av godhet, kärlek och sanning är en konsekvens av Gud. Den kristna kyrkan är en del i Guds mission, Guds sändning. Danderyds församling har del i Guds uppdrag att skapa en hållbar, kärleksfull och konstruktiv värld.

För att förstå och kunna konkretisera Guds uppdrag behöver församlingen leva och verka i dialog med sin samtid och sitt sammanhang. Danderyds församling ska därför söka nya kontakter, söka nya sammanhang och nya erfarenheter för att bättre kunna bidra i Guds mission. Församlingen vill odla en nyfikenhet och öppenhet och genom nya erfarenheter och möten tolka och omtolka sitt uppdrag.

Den inre missionen sker främst genom samarbeten och möten i lokalsamhället. Den yttre missionen sker främst genom vänförsamlingsrelationer i världen.

Hela området "kommunikation" relaterar till missionsuppdraget och är en central metod för möte med de som befinner sig i församlingens område. Tidningen Livet (ges ut fyra gånger om året till samtliga hushåll i kommunen), församlingens hemsida, facebookside samt instagramside är alla informations- och kommunikationskanaler för att bredda församlingens kontaktytor.

Prioriteringar för de kommande fyra åren:

- Utveckla och fördjupa relationen till några signifikanta regionala aktörer som också arbetar för Guds rikets utbredande (det goda samhället).
- Utveckla och fördjupa relationen till våra vänförsamlingar i Vestiena – ELCL, Moshi – ELCT och Hamburg – SKUT.
- Öka engagemanget och nivåerna för ACT Svenska kyrkans insamlingsperioder.
- Analysera och utvärdera dagens kommunikationskanaler och arbeta fram nya metoder för kommunikativa möten inom församlingen.

Strategiska val att göra:

- Identifiera signifikanta samarbetspartners i regionen. Bjud in till samråd kring för närsamhället i centrala frågor.
- I samarbete med vänförsamlingarna planera gemensamma insatser för de kommande fyra åren, inom ramen för ett så kallat Memorandum of Understanding (MoU).
- Samla ideella medarbetare för insamlingsperioderna – fasteaktionen och julinsamlingen för ACT Svenska kyrkan.

FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON

Anteckningar

DANDERYDS FÖRSAMLING
BOX 2021, 182 02 DANDERYD
VÄXEL: 08-568 957 00
BESÖKSADRESS: ANGANTYRV. 39, DJURSHOLM
[SVENSKAKYRKAN.SE/DANDERYD](https://svenskakyrkan.se/danderyd)